

1. Proje Kimliği

- **Proje Adı:** Atık Değil Tohum, Bir Ağaç Bir Gelecek Projesi
- **Proje Sahibi:** Uşak Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü / Uşak Gençlik Merkezi
- **Proje Hedef Kitlesi:** Uşak genelindeki tüm gençler, gönüllüler ve vatandaşlar
- **Uygulama Alanı:**
 - *Toplama:* Uşak Gençlik Merkezi ve İlçe Gençlik Merkezleri
 - *Dikim/Saçım:* Uşak ili sınırlarındaki karasal, engebeli orman ve hazine arazileri (Karadan ve Havadan)
- **Proje Süresi:** Temmuz 2026 – Kasım 2026 (Toplama, kurutma, peletleme ve havadan/karadan dikim aşamaları dahil; takip eden yıllarda hasat döngüsü)

2. Projenin Gerekçesi ve Amacı

Gerekçe: Her yıl yaz aylarında tüketilen tonlarca yaz meyvesinin (şeftali, kayısı, erik, kiraz, vişne, elma, armut, ahlat, alıç vb.) çekirdekleri evsel atık olarak çöpe gitmekte ve israf olmaktadır. Bu tohumların karadan insan eliyle dikilmesi, engebeli ve uzak orman arazilerinde coğrafi şartlar nedeniyle kısıtlı kalabilmektedir. Teknolojik, lojistik ve kurumsal iş birlikleriyle bu zorluğun aşılması ve tohumların gelecekte toplumsal bir faydaya dönüştürülmesi amaçlanmaktadır.

Amacı:

1. Gençlerde ve toplumda ata tohumlarının sürdürülebilirliği, geri dönüşüm, sıfır atık ve bütüncül bir çevre bilinci farkındalığı oluşturmak.
2. Anadolu'nun mirası olan yerel ata tohumlarını koruma altına alıp gelecek nesillere aktararak biyoçeşitliliğin ve tarımsal sürdürülebilirliğin devamlılığına katkı sağlamak.
3. Gençlik liderleriyle gönüllü gençleri ve vatandaşları aktif saha çalışmalarına dahil etmek.
4. Uşak Havalimanı Müdürlüğü iş birliğiyle, insan eliyle ulaşılması zor olan sarp orman ve hazine arazilerinin havadan uçakla tohumlanmasını sağlayarak ağaçlandırma menzilini maksimuma çıkarmak.
5. Yetişen meyve ağaçlarından elde edilecek hasat ile ildeki ihtiyaç sahiplerine ve çocuklara yönelik kalıcı bir sosyal dayanışma köprüsü kurmak.

3. Proje Uygulama Aşamaları ve İş Takvimi

Proje, birbirini takip eden 4 temel aşamadan oluşmaktadır:

Aşama 1: Kurumsal Altyapı ve Duyuru (Temmuz 2026)

- Resmi yazıların ve kampanya afişlerinin Uşak'taki tüm kamu kurumlarına, kaymakamlıklara, belediyelere ve valilik birimlerine ulaştırılması.
- Yerel basın, sosyal medya ve üniversite ağları kanalıyla projenin halka duyurulması.

- Gençlik Merkezlerinde "Çekirdek Toplama Kumbaraları/Kutuları" oluşturulması.

Aşama 2: Toplama ve Kabul Süreci (Temmuz – Eylül 2026)

- Vatandaşların ve gençlerin topladıkları çekirdekleri Uşak Gençlik Merkezine teslim etmesi.
- Gönüllü gençlerin toplama kutularını kontrol etmesi.

Aşama 3: Tasnif, Temizlik ve Peletleme (Eylül – Ekim 2026)

- Toplanan çekirdeklerin meyve kalıntılarından arındırılması ve küflenmeyi önlemek amacıyla gölge/havadar bir alanda kurutulması.
- *Hava Operasyonu Hazırlığı*: Havadan atılacak tohumların rüzgarla savrulmasını önlemek, kuş/kemirgen hayvanlar tarafından yenmesini engellemek ve çimlenme oranını artırmak amacıyla tohumlar; gübre, kil ve verimli toprak karışımıyla kaplanarak "Tohum Topu (Pelet)" haline getirilecektir.
- Çekirdeklerin türlerine göre tasnif edilerek dikim mevsimine kadar bez torbalarda saklanması.

Aşama 4: Havadan ve Karadan Toprakla Buluşturma / Dikim (Kasım 2026)

- *Karadan Dikim*: Uşak Orman İşletme Müdürlüğü koordinasyonunda gönüllü gençlerle fiziki dikim etkinliği yapılması.
- *Havadan Saçım*: Uşak Havalimanı İşletmesi ile koordineli olarak belirlenen uçuş rotası doğrultusunda, hazırlanan tohum toplarının (peletlerin) sarp, dik ve karadan ulaşılamayan hazine/orman arazilerine uçak vasıtasıyla havadan saçılması operasyonunun gerçekleştirilmesi.

4. Görev ve Sorumluluk Dağılımı

- **Gençlik Merkezi Yönetimi**: Resmi yazışmaların takibi, kurumlar arası (Valilik, Orman İşletme, Havalimanı) koordinasyonun sağlanması ve lojistik destek.
- **Gençlik Liderleri**: Gönüllü gençlerin koordinasyonu, saha etkinliklerinin yönetimi ve sosyal medya tanıtımları.
- **Gönüllü Gençler**: Çekirdek toplama noktalarının kontrolü, merkeze getirilen çekirdeklerin kurutulması/tasnifi, gübreli kil karışımı ile "Tohum Topu" haline getirilmesi aşamalarında ve dikim festivalinde aktif görev alımı.
- **Uşak Havalimanı Müdürlüğü**: Havadan tohum saçım operasyonu için uçak temini, uçuş planlaması, rota tayini ve lojistik havayolu desteği.
- **Uşak Orman İşletme Müdürlüğü**: Havadan tohum saçılacak ve karadan dikim yapılacak en verimli, ağaçlandırmaya muhtaç bakir arazilerin koordinatlarının harita üzerinde belirlenmesi; teknik danışmanlık sağlanması.

5. İhtiyaç Analizi ve Kaynaklar

İhtiyaç Türü

Açıklama / Detay

Tedarik Yöntemi

Hava Aracı	Tohum saçma operasyonunda kullanılacak uçak/hava aracı	Uşak Havalimanı Müdürlüğü
Pelet Malzemeleri	Tohum topu yapımı için kil, organik gübre geri dönüşüm malzemeleri ve su	Kurum içi imkanlar
Tanıtım Materyalleri	Afiş basımı, dijital ekran görselleri, sosyal medya videoları	Kurum içi imkanlar
Lojistik Ekipman	Çekirdek toplama ve saklama kutuları, bez torbalar	Kurum içi imkanlar / Geri dönüşüm malzemeleri
Saha Ekipmanı	Dikim aşaması için çapa, bel, eldiven	Kurum içi / Orman Bölge Müd. desteği
Giyim	Gönüllülerin aidiyet hissi için Mavi ve Kırmızı yelekler	Gençlik Merkezi mevcut stokları

6. Riskler ve Çözüm Önerileri

- **Risk: Çekirdeklerin nemli kalması sebebiyle küflenmesi veya çürümesi.**
 - Çözüm: Teslim alınan çekirdekler bekletilmeden gençlik liderleri gözetiminde havadar sergi alanlarına serilecek ve kurutma kurallarına uyulacaktır.
- **Risk: Havadan atılan tohumların sert düşüşle zarar görmesi veya yüzeyde kalarak kuruması.**
 - Çözüm: Tohumlar çıplak atılmayacak, koruyucu ve besleyici kil pelletleri (tohum topları) haline getirilecektir. Saçım işlemi tam sonbahar yağmurları öncesi (Kasım ayı) yapılarak tohumların hızla toprağa tutunması sağlanacaktır.
- **Risk: Hava muhalefeti nedeniyle uçuşun aksaması.**
 - Çözüm: Havalimanı işletmesiyle koordineli olarak Kasım ayı içerisinde alternatifli "Meteorolojik Uçuş Günleri" belirlenecektir.
- **Risk: Katılımın veya getirilen çekirdek miktarının beklenenden az olması.**
 - Çözüm: Uşak'taki yaz kuran kursları, yaz okulları ve gençlik kampları ziyaret edilerek öğrencilere doğrudan çağrı yapılacaktır, en çok çekirdek getiren gruba/gence küçük teşvik ödülleri verilecektir.
 - İklima uygun ve dayanıklı tohum tedariki

7. Beklenen Çıktılar ve Sürdürülebilirlik

- **Sürdürülebilir Çevre Bilinci ve Kültür Dönüşümü:** Proje, tek seferlik bir ağaçlandırma etkinliğinin ötesinde, Uşak halkında ve özellikle gençlerde kalıcı bir çevre bilinci oluşturmayı hedefler. Tüketilen gıdaların atıklarının yeniden doğaya kazandırılması süreci, bireylerde derin bir sıfır atık felsefesi ve çevre koruma kültürü inşa ederek toplumsal sürdürülebilirliğe hizmet eder.
- **Ata Tohumlarının Devamlılığı ve Biyoçeşitlilik:** Anadolu toprağına ve iklimine uyum sağlamış yerel meyve çekirdeklerinin (ata tohumlarının) toplanıp ekilmesi, bu genetik mirasın korunmasını sağlar. Hibrit olmayan bu dirençli tohumların doğada çoğalması, bölgenin tarımsal sürdürülebilirliğine, gen kaynaklarının korunmasına ve biyoçeşitliliğin nesiller boyu devamlılığına doğrudan katkı sunar.
- **Geleceğe Miras (Hasat ve Sosyal Dayanışma Döngüsü):** Fidanların büyüüp ağaç haline gelmesiyle, ilerleyen yıllarda gönüllü gençlerimizle birlikte "Gönüllü Hasat Etkinlikleri" düzenlenecektir. Hasat edilen yerel meyveler Çocuk Evleri ve Uşak Aşevine bağışlanarak, projenin ekolojik çıktısı kalıcı ve sürdürülebilir bir sosyal yardımlaşma döngüsüne dönüştürülecektir.
- **Hava Operasyonu ve Lojistik Metodoloji:** Lojistik olarak havadan tohumlama (tohum topu/pelet yöntemi) ile karadan fiziki dikim modellerinin bir arada kullanılması, gelecekteki daha büyük ölçekli ağaçlandırma projeleri için sürdürülebilir, test edilmiş ve maliyet etkin bir kurumsal metodoloji altyapısı sağlar.
- **Kurumsal Markalaşma ve Yaygınlaştırma:** Uşak Gençlik Merkezi tarafından başlatılan bu ağaçlandırma ve sıfır atık hareketi gelenekselleştirilerek her yıl tekrarlanacaktır. Proje modeli, Türkiye genelindeki diğer gençlik merkezlerine ve illere örnek teşkil edecek sürdürülebilir bir kurumsal marka haline getirilecektir.